

Marmara Eylem Planı Koordinasyon Kurulu ve Bilimsellik Arayışı

Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu yapılanmasında, temel sorun üzerinde mühendislik çözümleri üreten çevre teknoloji ve çevre bilimlerinin dolayısı ile çevre mühendisliğinin yer almıyor olmasını, adlandırıldığı gibi “akademik”, “bilimsel” bulmak mümkün değildir.

Komisyon yapısı içinde işin mühendisliği yer bulamamışken; sermayenin ve yine sermaye güdümünün yoğun olduğu Çevre Ajansı'nın başrolü alması düşündürücüdür.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla Resmi gazetede yayımlanan genelge ile Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu kuruldu.

Hafta içinde yapılan müsilaj zirvesi ve sonucunda yayımlanan bildirmede ‘akademik’ ve ‘bilimsel’ yaklaşımlara önem ve öncelik verileceği yönünde vurgular yer almıştır.

Bildirgenin satır araları okunduğunda özellikle bu anlamda “Müsilaj sorun değil, sonuçtur. Sorunun müsilaj değil de kirlilik olduğu gerçeğinden hareketle; çözümün çevre teknolojisi ve çevre bilimleri ele alınmadan, kısaca çevre mühendisliğini dışarıda tutan bu çözüm arayışını adlandırıldığı gibi ‘akademik’, ‘bilimsel’ bulmak mümkün değildir” özünde ve genelindeki endişelerimizi sıralamıştık.

Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu konulu genelge ile endişelerimizdeki haklılık ortaya çıkmıştır.

Bir kez daha ‘akademik’ ve ‘bilimsel’ olma yönündeki samimiyetsizliğe şahit olunmuş; Marmara da bu bakış açısı ile genelde diğer çevre sorunları gibi siyasi kararlara, sermayeye feda edilmiştir. Endişeler, kanıtlanmış; tespitlere evrilmişlerdir.

- 1 Bildirgede ve ilgili söylemlerde konunda bilim yolunda tüm ilgili kurum, kuruluş, ilgili tüm sivil toplum örgütleri, belediyeler ile birlikte değerlendirildiği dile getirilmiştir. **Çevre teknolojisi ve çevre bilimlerinin** ön planda olması gereken bu konuda, yasalarla görev ve sorumluluğu tanımlanmış, kamu kurumu niteliğinde olan başta **Çevre Mühendisleri Odası**'na ve **TMMOB** yapısı içindeki konu ile ilgili oldukları noktalarda diğer odaların çalışma dışında tutulmasını da 'akademik' ve 'bilimsel' unsurlardan uzak siyasi uygulamalardır.

Odamız ve ilgili olabilecek diğer odaların yasalarla belirlenmiş görev ve sorumlulukları gasp edilmiştir; yine söylemler ve uygulamalar çelişmiştir.

- 2 Bildirgede, aksak olan *“Denizleri çalışmak ve zor problemlere çözüm sunmak için çok disiplinli yaklaşımlar gereksinimi”* ve *“Deniz ve su biliminin bu süreçte temel bilim (fizik, kimya, biyoloji, matematik) desteği ve diğer iklim bilimleri (meteoroloji, klimatoloji, ekoloji, paleontoloji, vs.) ile amaç ve kapsam örtüşmesi artmıştır”* gibi ifadelerinden aksak bir Koordinasyon Kurulu çıkmıştır.

Önemi ve değeri tartışılmaz olan temel bilimlerin ve fen bilimlerinin varlığının yanında temel sorun üzerinde mühendislik çözümleri üreten çevre teknoloji ve çevre bilimlerinin dolayısı ile çevre mühendisliğinin söylem ve uygulamada yer almıyor olması 'akademik' ve 'bilimsel olma yerine politik seçimlerin öne çıktığını göstermektedir.

- 3 Komisyon yapısı içinde işin mühendisliği yer bulamamışken; sermayenin ve yine sermaye güdümünün yoğun olduğu Çevre Ajansı'nın başrolü alması düşündürücüdür. Bu aksak yapılanma, eylem planlarının bilim ve doğa ekseninden saparak, rant eksenine kayması yönündeki endişeleri haklı çıkarmaktadır. En son Marmara için de çevrenin, kaynakların, bu konulardaki planlamaların, uygulamaların, denetimlerin kamu gücü ile toplum yararı üzerinden değil; sermayenin güdümünde rant ekseninde yürütüleceği ilan edilmiştir.
- 4 Görülmektedir ki, çalışmalar 'koruma' adı altında yapılacak çalışmalar, “salyalı deniz suyunu tarımsal sulamada kullanma”, “Kanal İstanbul ile Marmara'yı kurtarma” bilimsellikten uzak çözümlerini ortaya atıp; “bariyerler ile toplayıp, tanklara alarak 'bertaraf' noktasına gönderiyoruz” açıklamasını yapıp, bertaraf noktası ve bertaraf yöntemi noktasında bir sözü olmayan ellerde yürüyecektir.

Algı uğruna sorunu uygulama ve denetim eksikliklerinden kaynaklanan kirlilikten, müsilaja oradan da salt yüzeydeki oluşuma indirgeme çabasında atılan adımları izlerken; son olarak, Marmara Eylem Planın Koordinasyon Kurulu'nun bu aksak yapılanması gelecek için kaygı yaratmıştır.

Hep sahip çıktığımız emek, bilim, doğa değerlerimiz doğrultusunda, emek ve bilim eksenli her çalışmanın yanında; bu eksenden sapan her çalışmanın, her uygulamanın ise karşısında olmak toplumsal ve yasal görevimizdir.